

Apklausa apie korupcijos prevencijos priemones Seimo kanceliarijos rezultatai

2023 metai

Apklaustųjų nuomone, viena iš rizikingiausių korupcijos požymių veiklos sričių Seimo kanceliarijoje – viešieji pirkimai. Antra pagal paminėjimų dažnumą – teisėkūra.

Vienas iš dažniausiai minimų atsakymų „nežinau“ rodo, kad Seimo kanceliarijos darbuotojai nėra įsitraukę į Seimo kanceliarijos veiklą, galbūt trūksta žinių apie korupcijos rizikos veiksnius, t. y. kaip identifikuojamos rizikingiausios sritys korupcijos požiūriu.

324 atsakiusieji

Lyginant su 2019 m., atsakiusiųjų skaičius išaugo daugiau kaip 10 kartų: nuo 27 iki 324.

Apklausoje dalyvavo:

93% padalinių vadovų,

62% karjeros valstybės tarnautojų ir **49%** darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis,

tik 8% politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų.

Tik 35 procentai iš apklausoje dalyvavusių per pastaruosius metus yra dalyvavę antikorupciniuose mokymuose

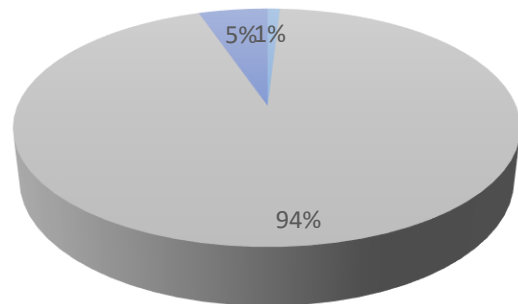
Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų **įsitraukimas yra labai žemas**. Tai mažina Seimo kanceliarijoje taikomų korupcijos prevencijos priemonių efektyvumą.

Džiugina, kad beveik visi vadovai dalyvavo apklausoje.

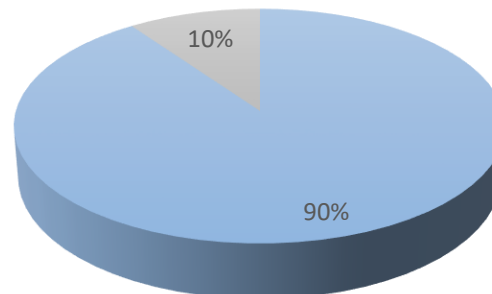
93% apklaustųjų praneštų apie jiems siūlomą kyšį. Tik 27% pranešimą adresuotų Seimo kanceliarijos įgaliotam asmeniui.

Ar Jums žinomi su korupcijos apraiškomis susiję atvejai Seimo kanceliarijoje, kai darbuotojui buvo siūlomas kyšis, atnešama dovanų, siūloma įvairių paslaugų kuponų ar pan.?

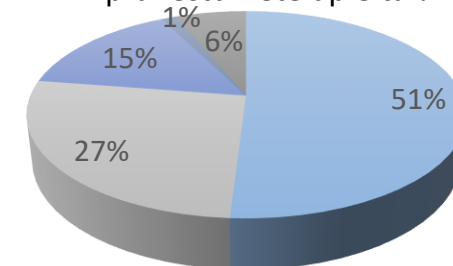
■ Taip
■ Ne
■ Tiksliai nežinau, bet esu apie tai girdėjęs

Ar Jums žinoma ir aišku, kaip reikia elgtis, kai asmenys, verslo ar kitų įstaigų atstovai teikia/siūlo neteisėtą atlygį?

■ Taip ■ Ne

Jeigu susidurtumėte su situacija, kai Jums asmeniškai siūloma už atliktą darbą atsilyginti (pinigais, paslaugomis ar pan.), ar praneštumėte apie tai?

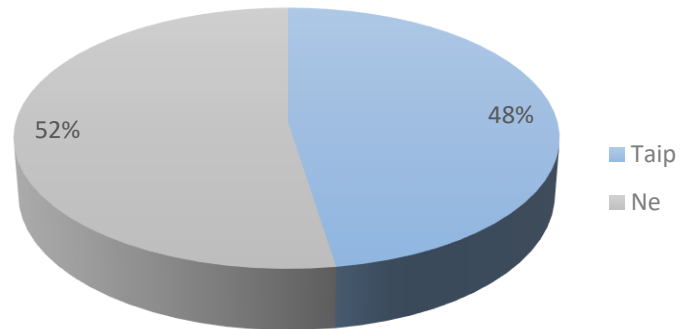
■ Taip, tiesioginiam vadovui
■ Taip, įgaliotam Seimo kanceliarijoje asmeniui
■ Taip, teisėsaugos institucijoms
■ Ne
■ Nežinau

Net 94% atsakiusių nurodė, kad jiems nėra žinomi su korupcijos apraiškomis susiję atvejai Seimo kanceliarijoje. Tokia atsakymų dalis kelia abejonių. 2021 m. vieno Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo patarėjas siūlė kyšį kitam Seimo nariui. 2022 m. patarėjas teismo pripažintas kaltu ir jam paskirta bauda. Šis atvejis buvo plačiai aptariamas žiniasklaidoje.

Seimo kanceliarijoje jau daugiau kaip metus veikia už antikorupcinės aplinkos kūrimą atsakinga Korupcijos prevencijos komisija, tačiau apie jos veiklą žino mažiau negu pusė apklaustųjų.

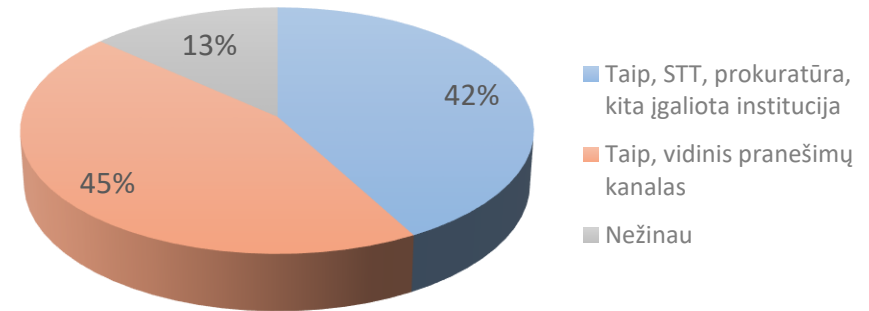
Ar Jums žinoma, kas yra atsakingas už antikorupcinės aplinkos kūrimą Seimo kanceliarijoje?

Už savo atsparumą korupcijai yra atsakingas kiekvienas Seimo kanceliarijos darbuotojas.

Darbuotojai turi būti skatinami didinti savo atsparumą korupcijai, būti proaktyviais, gilinti savo žinias korupcijos prevencijos srityje.

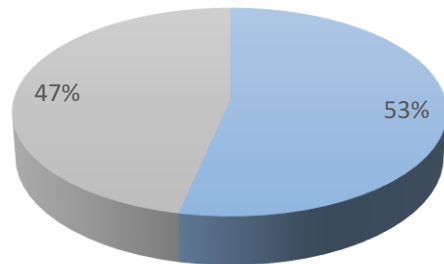
Ar Jūs žinote, kur kreiptis norint pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus?

87% atsakiusių žino, kam pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus.

Apie jiems siūlomą kyšį praneštų 93% apklaustųjų, tačiau apie kitą jiems žinomą korupcinio pobūdžio pažeidimą – tik 69%, nors pagal Korupcijos prevencijos įstatymą tai yra **kiekvieno viešojo sektoriaus darbuotojo pareiga**.

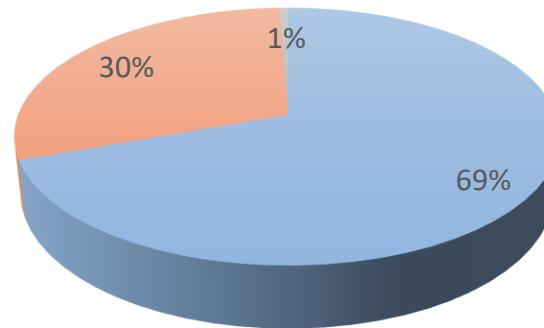
Ar Jūs žinote, kad vidiniu informacijos apie pažeidimą Seimo kanceliarijoje pateikimo kanalu galite pateikti Jums žinomą informaciją apie bet kokį Seimo kanceliarijoje dirbančio asmens galbūt rengiamą, daromą ar padarytą pažeidimą?

■ Taip ■ Ne

Atkreiptinas dėmesys, kad vidinis pranešimų kanalas nėra skirtas tik pranešimams apie korupcinio pobūdžio pažeidimus. Juo naudojantis gali būti pranešama ir apie kitus pažeidimus, pvz., vidaus tvarkos taisyklių ar pan. Svarbu, kad tie pažeidimai būtų susiję su Seimo kanceliarijos veikla.

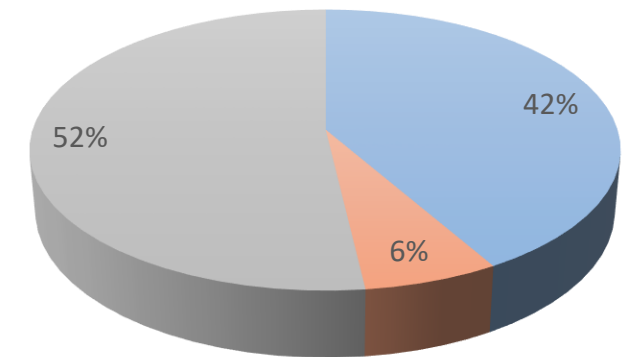
Ar Jūs praneštumėte apie Jums žinomą korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą?

■ Praneščiau
■ Priklausytų nuo aplinkybių
■ Nepraneščiau

Dažniausi atsakymai, kodėl nepraneštų: dar neteko susidurti su tokiu pažeidimu, nežino, kam, kurį kanalą rinktis, veikla nesusijusi su korupcinio pobūdžio pažeidimais, nesijaustų saugus pranešęs, jei pažeidimas būtų mažareikšmis.

Ar Jūs sutinkate su teiginiu – „pateikus pranešimą vidiniu kanalu, būtų užtikrinamas mano konfidencialumas“?

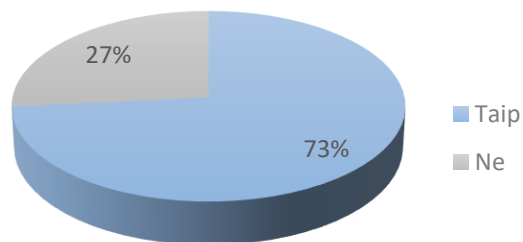
■ Sutinku ■ Nesutinku ■ Abejoju

Sprendžiant iš pateiktų atsakymų, būtina didinti vidinio pranešimų kanalo patikimumą, užtikrinti pranešėjų konfidencialumą, supažindinti darbuotojus su taikomomis konfidencialumo užtikrinimo priemonėmis.

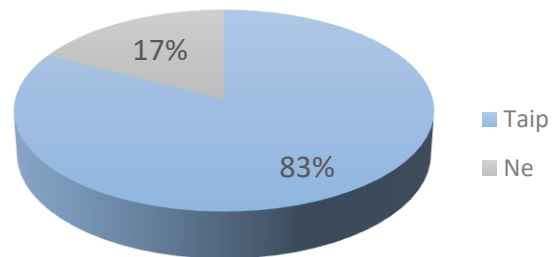
Mažiausiai aiški sritis – darbuotojų atžvilgiu vykdomos lobistinės veiklos deklaravimas.

Ar Jums žinoma, kokias dovanas pagal teisės aktus galima priimti atliekant tarnybines pareigas?

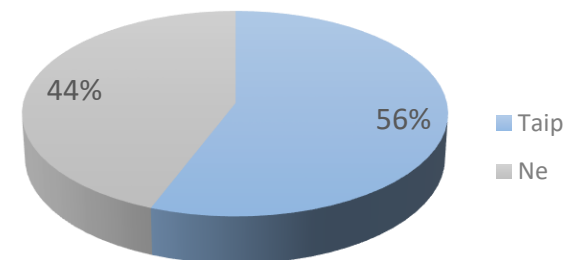
[Veiksmų Seimo kanceliarijoje gavus dovaną ar neteisėtą atlygį tvarkos aprašas.](#)

Ar Jums žinoma ir aišku, kokia tvarka reikėtų nusišalinti nuo tarnybinių pareigų atlikimo esant viešųjų ir privačių interesų konfliktui?

[Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, 11 straipsnis. Deklaruojančiojo asmens pareiga nusišalinti.](#)

Ar Jums žinoma ir aišku, kada bei kokia tvarka deklaruojama darbuotojų atžvilgiu vykdyta lobistinė veikla dėl rengiamų, svarstomų, priimamų (priimtų) teisės aktų?

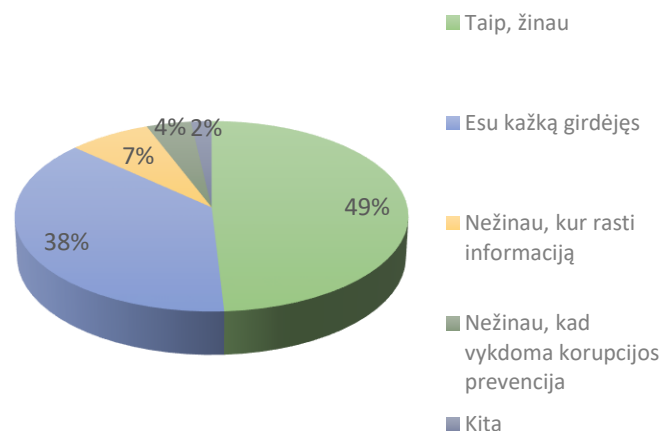

[Lobistinės veiklos priežiūros įgyvendinimo Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje tvarkos aprašas](#)

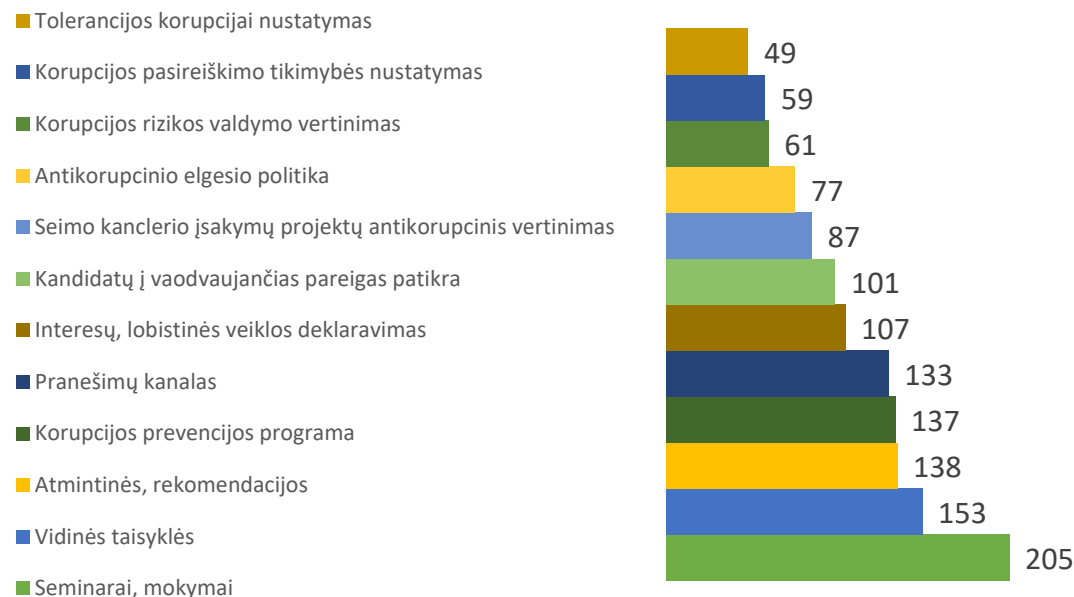
Tik pusė apklaustųjų žino apie Seimo kanceliarijoje vykdomas korupcijos prevencijos priemones, nors visa informacija apie jas prieinama Seimo interneto svetainėje, skiltyje Korupcijos prevencija

Ar Jūs žinote apie Seimo kanceliarijoje vykdomas korupcijos prevencijos priemones?

[Korupcijos prevencijos skiltis Seimo interneto svetainėje](#)

Apie kurias išvardytas vykdomas korupcijos prevencijos priemones Jūs žinote?

Sprendžiant iš pateiktų atsakymų, apklaustiesiems trūksta informacijos apie tai, kas yra laikoma korupcijos prevencijos priemonėmis, pvz., vidinės taisyklės kaip korupcijos prevencijos priemonę įvardijo mažiau kaip pusė apklaustųjų.

20% atsakiusiųjų pateikė ir pasiūlymų. Dažniausiai pasikartojantis pasiūlymas – daugiau mokymų.

Pasiūlymai

- Periodiškai priminti apie vykdomas priemones konkrečiomis, trumpomis žinutėmis / atmintinėmis / rekomendacijomis (koncentruota informacija)
- Rengti mokymus su realiais pavyzdžiais ar susitikimus su atsakingais pareigūnais. Parinkti tinkamą laiką.
- Periodiškai informuoti apie vidinį pranešimų kanalą, jo veikimo principus, kaip jį rasti.
- Periodiškai informuoti apie Korupcijos prevencijos pareigūno veiklą (kad visa Seimo kanceliarija žinotų, kas jis ir ką veikia).
- Puoselėti organizacinę kultūrą, didinančią darbuotojų atsparumą korupcijai.
- Užtikrinti orias ir saugias darbuotojų darbo sąlygas.
- Taikyti nulinę dovanų politiką.